

Nationaal Archief
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Nummer Toegang: 1.05.11.11

**Inventaris van het digitaal duplicaat
van stukken gedeponneerd bij of
overgebracht met de
bestuursarchieven van Suriname,
1810-1845**

Versie: 02-05-2021

E. Hoogendijk

Nationaal Archief, Den Haag 1933

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
1. Het Gemengd Gerechtshof tot afschaffing van de slavenhandel.....	7
1.1 De jurisdictie van het hof.....	7
1.2 Samenstelling van het hof.....	7
1.3 De keuze voor de locatie Suriname.....	7
Het einde van het Gerechtshof.....	8
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	8
Inhoud en structuur van het archief.....	9
Verantwoording van de bewerking.....	9
Verwant materiaal.....	10
Beschikbaarheid van kopieën.....	10
Verwante archieven.....	10
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11
1 STUKKEN GEDEPONEERD BIJ DE BESTUURSARCHIEVEN.....	11
2 STUKKEN VAN HET GERECHTSHOF.....	13
3 STUKKEN VAN HET BRITS COMMISSARIAAT.....	14

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Digitaal Duplicaat: Suriname na 1828: Stukken gedeponoord bij de Bestuursarchieven

Archiefbloknummer:

DD143

Omvang:

60 inventarisnummer(s)

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands. De stukken van het Brits commissariaat en de brieven betreffende de Engelse commissie inzake de afschaffing van de slavenhandel zijn gesteld in het Engels.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

De originelen bevinden zich in:

Nationaal Archief van Suriname, Paramaribo

Archiefvormers:

Gouverneur -generaal voor de West-Indische bezittingen
Gouverneur van Curaçao
Kerkenraad van de Hervormde Gemeente te Paramaribo
Gemengd Gerechtshof tot wering van de slavenhandel
Brits Commissariaat tot afschaffing van de slavenhandel

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Het archief beslaat de periode 1810-1845 en bevat brieven van de Minister van Marine en de Koloniën; correspondentie van de gouverneur van Curaçao; notulen van de kerkenraad van de Nederlands Hervormde gemeente in Paramaribo; notulen van het Gerechtshof tot wering van de slavenhandel en correspondentie (deels gedrukt) van het Britse commissariaat voor afschaffing van de slavenhandel.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in](#).
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Digitaal Duplakaat: Suriname na 1828: Stukken gedeponoord bij de Bestuursarchieven, nummer toegang 1.05.11.11, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Suriname vanaf 1828 / Gedeponoord [digitaal duplakaat], 1.05.11.11, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

1. HET GEMENGD GERECHTSHOF TOT AFSCHAFFING VAN DE SLAVENHANDEL

1.1 DE JURISDICTIE VAN HET HOF

Het Gemengd Gerechtshof inzake wering van de slavenhandel was gevestigd in Suriname. De oprichting ervan was bepaald door het traktaat van 4 mei 1818 tussen Engeland en Nederland te 's-Gravenhage gesloten, tot wering van de slavenhandel.¹ Dit traktaat is op 31 december 1822 met additionele artikelen vermeerderd, waar 25 januari 1823, 7 februari 1837 en 31 augustus 1848 andere zijn bijgekomen.² Aan dit traktaat waren toegevoegd instructies voor de schepen van de marine van beide landen om slavenhandel te voorkomen en een reglement voor de gerechtshoven, waarvan er krachtens artikel 7 van het traktaat één in de Nederlandse koloniale bezittingen en één op Brits territorium, op de kust van Afrika zou gevestigd zijn. Het was ingesteld opdat met de minste vertraging uitspraak zou kunnen worden gedaan over de schepen die onder Nederlandse of Britse vlag varende, wegens de verboden slavenhandel waren aangehouden.

1.2 SAMENSTELLING VAN HET HOF

De hoven zouden zonder hoger beroep de zaken berechten die hun overeenkomstig het traktaat en de bijbehorende reglementen werden onderworpen. Het traktaat bepaalde dat elk Hof uit een gelijk getal personen van beide naties moest bestaan, die door hun soevereinen werden benoemd. Volgens het reglement zouden door beide partijen voor elk Hof een rechter en een arbiter worden benoemd. Aan elk Hof werd een secretaris of griffier toegevoegd, te benoemen door de soeverein van het land waarin het hof was gevestigd; hij moest van de behandelde zaken aantekening houden.

1.3 DE KEUZE VOOR DE LOCATIE SURINAME

Gelijk hier voren is vermeld zou één Gerechtshof gevestigd moeten zijn in de Nederlandse koloniale bezittingen. Daartoe werden door de koning, bij zijn besluit van 5 mei 1818, nummer 68, de betrokken ministers verzocht hem van advies te dienen. Bij hun gemeenschappelijk rapport van 22 mei 1818, nummer 90, adviseerden zij op verschillende gronden om de kolonie Suriname te bestemmen tot de plaats alwaar het Gerechtshof, bij artikel 7 van het traktaat vermeld, zou gevestigd zijn; met dit voorstel heeft de koning zich bij zijn besluit

1 Zie: Lagemans, Recueil des traités et conventions conclue par le Royaume des Pays-Bas. Tome Second, pagina 1

2 Lagemans, Recueil des traités et conventions conclue par le Royaume des Pays-Bas. Tome Second, pagina 7.

van 27 mei 1818, nummer 1, verenigd. Bij Koninklijk Besluit van 19 maart 1819, Y, nummer 34, werden de personen benoemd om van Nederlandse zijde zitting te nemen in het Gerechtshof in Suriname.

De gouverneur-generaal van Suriname deed bij publicatie van 3 november 1819 (Gouvernementsblad van Suriname, nummer 2) mededeling dat het Gerechtshof op die dag te Paramaribo was ingesteld.

HET EINDE VAN HET GERECHTSHOF

Over het eindigen van de werkzaamheden van het Gerechtshof in Suriname wordt het volgende medegedeeld in het 'Eerste rapport der Staatscommissie, benoemd bij Koninklijk Besluit van 29 november 1853, nummer 66, tot het voorstellen van maatregelen ten aanzien van de slaven in de Nederlandsche koloniën Suriname', ('s-Gravenhage 1855) blz. 16, 'dat gedurende een lange reeks van jaren geen enkel geval van verboden slavenhandel onder Nederlandse vlag is onderworpen geworden aan de rechtspraak van de krachtens het tractaat van den 4den mei 1818 opgerigte gemengde gerechtshoven te Paramaribo en Sierra Leone; en dat die gerechtshoven hoezeer niet uitdrukkelijk opgeheven, sedert eenige jaren door gebrek aan bezigheid hebben opgehouden te bestaan'.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

De stukken werden, in november 1930, met andere bestuursarchieven uit Suriname, op het Algemeen Rijksarchief ontvangen.

De rechtstitel is (nog) onbekend

Inhoud en structuur van het archief

VERANTWOORDING VAN DE BEWERKING

De in deze inventarissen 1.05.11.01 tot en met 1.05.11.19 beschreven zijn op verschillende tijdstippen geïnterpreteerd.

Deze inventarissen zijn eerder verschenen in de *Verslagen omtrent 's Rijks Oude Archieven (VROA)* van 1916, bijlage XI en XII; 1917, bijlage XXI; 1919, bijlage VIII en 1922, bijlage IX en in typoscript. In 1992 zijn deze inventarissen geredigeerd.

Een aantal archieven zijn eerder in twee of meer delen verschenen (inventaris en supplement-inventarissen). Deze delen zijn in 1992 bij elkaar gevoegd, met in een aantal gevallen als gevolg dat volgorde van de inventarisnummers niet meer doorlopend is. Dit betreft de inventarissen van de archieven van de Nieuwe Wees-, Curatele- en Onbeheerde Boedelkamer in Suriname 1788-1828 (nummer toegang 1.05.11.13) en van het Notarieel archief van de kolonie Suriname 1699-1829 (nummer toegang 1.05.11.15).

Verwant materiaal***BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN***

Inventarisnummers van dit archief zijn in kopievorm beschikbaar

VERWANTE ARCHIEVEN

Voor overige archieven betreffende de Nederlandse West-Indische bezittingen, zie toegangsnrs. 1.05.08.01 tm. 1.05.08.03; 1.05.10.01 tm. 1.05.10.10; en de nrs. 1.05.11.01 tm. 1.05.11.19.

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

1 STUKKEN GEDEPONEERD BIJ DE BESTUURSARCHIEVEN

- 1** Brieven van de minister van de Marine en Koloniën aan de commissaris-generaal voor de West-Indische bezittingen J. van den Bosch, originelen en duplicaten.
1828 mei 19 - aug. 9 1 pak
Na het vertrek van de commissaris-generaal op 1 augustus 1828 naar Nederland zijn deze stukken ter gouvernementssecretarie blijven berusten.
- 2-3** Register van uitgaande brieven van de gouverneur van Curaçao en onderhorige eilanden aan het Departement van Koloniën.
1820-1827 2 delen
In het eerste deel is een lijst met de jaren en nummers van de brieven met de vermelding dat het afschrijven is geschied uit de archieven van de algemene secretarie van Curaçao voor de gouverneur-generaal P.R. Cantz'laar, voorheen gouverneur van Curaçao. De afschriften zijn dus na 20 mei 1828 (dag van indiensttreding van Cantz'laar als gouverneur-generaal) gemaakt.
- 2** 1820 nov. 17 - 1826 nov. 24
- 3** 1826 nov. 27 - 1827 nov. 28
- 4** Instructies voor ambtenaren op de eilanden Curaçao, Bonaire en Aruba, gewaarmerkte afschriften.
1810-1827 1 band
Met inhoudstafel.
- 5-7** Minuut-notulen van vergaderingen van de kerkenraad van de Hervormde Gemeente te Paramaribo, met bijlagen.
1825-1843 2 delen
- 5** 1825 mei 4 - 1832 okt. 9
Blijkens de notulen van de vergadering van 6 september 1832 is, in de nacht van 3 op 4 september 1832, in de stad een grote brand uitgebroken. Toen is het kerkgebouw van de Lutherse Gemeente, dat sedert 1821 ook door de hervormden werd gebruikt, verbrand. Daarbij zijn, behalve verschillende voorwerpen (waaronder zilveren) ten behoeve van de eredienst, mede verloren gegaan: de doopleden- en trouwboeken van 1731-1769; de notulen- en kladnotulenboeken met bijlagen tot 5 april 1825; doopbriefjes enzovoort. De overgebleven stukken zouden voorkomen op een lijst onder de bijlagen (nummer 133) van de notulen. Deze lijst is niet aangetroffen.
- 6** 1836 jan. 12 - 1843 dec. 12
- 7** 1815 - 1843 (bijlagen), 1 pak
- 8** Kasboek van het 'Fonds tot verbetering van het tractement van den predikant bij de Hervormde gemeente in Suriname'.
1822-1827 1 deel

Met alfabetische naamwijzer. Dit fonds is gesticht te Paramaribo 6 november 1821 en zijn reglement door de kerkenraad in februari 1822 goedgekeurd. Bij kerkenraadsbesluit van 15 juni 1827 is verklaard dat het fonds op 31 december 1827 wegens gebrek aan belangstelling opgehouden had te bestaan en werd door de kerkenraad op 17 augustus 1827 een commissie benoemd tot afwikkeling van de financiële zaken. Zie vóór in het deel: Kopie-reglement van en extract-notulen des kerkenraad betreffende het fonds.

2 STUKKEN VAN HET GERECHTSHOF**9**

Minuut-notulen van de zittingen van het gemengd gerechtshof tot
wering van de slavenhandel.

1822 juli 5 - 1842 juli 4

1 deel

3 STUKKEN VAN HET BRITS COMMISSARIAAT

Als bewijs dat de Engelse leden van het gemengd Gerechtshof in Suriname een eigen archief hadden, kan het volgende dienen. In de notulen van het Gerechtshof van 18 mei 1842 is opgenomen een proces-verbaal, waarbij wegens vertrek van de Britse rechter-commissaris het archief van het Brits commissariaat door de secretaris van het Gerechtshof wordt overgenomen en, met voorkennis van de gouverneur-generaal, door de gouvernementssecretaris in ontvangst genomen om op de gouvernementssecretarie te worden gedeponoerd. Dit zou duren tot de komst van een rechter of arbiter vanwege Hare Britse Majesteit, waarna de stukken aan een van de heren zouden worden overgegeven. Blijkens de notulen van het Hof van 4 juli 1842 is door de komst van een Britse arbiter, bij proces-verbaal, het archief van het Brits commissariaat weder overhandigd geworden.

- 10-34** Brieven van het Ministerie van Buitenlandse Zaken in Engeland aan de Engelse commissie inzake de afschaffing van de slavenhandel.
1819-1845 24 banden
10	1819-1821
11	1822
12	1823
13	1824
14	1825
15	1826
16	1827
17	1828
18	1829
19	1830
20	1831
21	1832
22	1833
23	1834
24	1835
25	1836
26	1837
27	1838
28	1839
29	1840
30	1841
31	1842
32	1843
33	1844
34	1845, 1 omslag
- 35** Ingekomen stukken bij de Engelse commissie inzake de afschaffing van de slavenhandel.
1820-1845 1 pak
- 36-40** Register van uitgaande brieven van de Engelse commissie inzake de afschaffing van de slavenhandel.

5 delen

Onderscheidenlijk gemerkt: 'Vol.I', 'Vol.II', 'Vol.III', 'Vol.IV', 'Vol.V' en alle: 'British Commission Surinam'.

- 36** 1819 nov. 18 - 1842 mei 15
37 1842 mei 18 - 1843 sep. 10
38 1843 sep. 10 - 1844 mrt. 15
39 1844 mrt. 20 - sep. 19
Met inhoudstafel.
40 1844 sep. 26 - 1845 apr. 11
Met inhoudstafel.

41-54 Engelse correspondentie betreffende de slavenhandel, gedrukt.
1823-1843 14 pakken

- 41** 1819-1828
42 1830-1833
43 1834-1835
44 1836
45 1837
46 1838-1839
47 1839
48 1839-1840
49 1840
50 1840-1841
51 1841
52 1842
53 1842
54 1843

55 Regelingen en overeenkomsten getroffen tussen verschillende
landen betreffende de slavenhandel, gedrukt.
1818-1841 1 pak

56 Voorschriften aan de Engelse zee-officieren ten behoeve van de
onderdrukking van de slavenhandel. Gedrukt te Londen.
1844 1 deel